

**Formularz recenzji rozprawy doktorskiej
Wydziału Biologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego**

Imię i nazwisko kandydata: EWA CHMIELOWSKA

Tytuł rozprawy doktorskiej: *:Analiza wybranych parametrów stanu około urodzeniowego noworodków urodzonych w Republice Chińskiej w latach 2001- 2009"*

Promotor: prof.dr hab.Krzysztof Szostek

Promotor pomocniczy/drugi promotor/kopromotor (jeżeli powołany): nie dotyczy

Recenzent: prof. dr hab. n.biol. Jadwiga Charzewska

1. Wartość naukowa rozprawy

a. Oryginalność badań (25-200 słów):

mgr Ewa Chmielowska rozprawę doktorską przedstawiła w postaci 3 tomowej monografii liczącej łącznie 990 stron, 531 rycin w tekście, 412 tabel w tekście, 321 pozycji piśmiennictwa oraz 544 tabele umieszczone w Aneksie I i II. Ten sposób opracowania rozprawy wymagał od Autorki wielkiego wysiłku, determinacji i nakładu pracy niemal o charakterze pracy „benedyktyńskiej”. Czy ten nakład pracy przekłada się na oryginalność badań? Odpowiedź brzmi „tak” gdyż badanie posiada cechy oryginalności.

Warte podkreślenia jest uzyskanie przez mgr Chmielowską : - obfitego, unikatowego materiału do wielu przeprowadzonych przez nią analiz statystycznych, obejmującego kompleksowe dane o blisko dwóch milionach noworodków (1 954 461) co było trudne do osiągnięcia przez doktoranta. Zebrany materiał jest wiarygodny, gdyż pochodzi z Bazy Danych z Rejestru Urodzeń, które to dane spełniają niezbędne wymogi rzetelnych źródeł, z kraju o względnie dobrym systemie opieki zdrowotnej mieszanej: typu zachodniego i medycyny chińskiej tradycyjnej. Dane dotyczą ludności odrębnej etnicznie, zamieszkującej wyspę Taiwan należącą do Republiki Chińskiej. lecz o zbliżonej do Polski umieralności na 1000 żywych urodzeń (kolejno 4,23/1000 vs 4,22/1000). Wobec odmiennych uwarunkowań kulturowych i środowiskowych stanu około urodzeniowego noworodków w obu krajach, wyniki rozprawy posiadają duży potencjał poznawczy w kierunku wykazania nowych czynników ryzyka determinujących mierniki stanu zdrowia około urodzeniowego noworodków.

b. Wartość naukowa rozdziałów/artyków (25-200 słów):

Struktura rozprawy jest zgodna z wymogami, zawiera wszystkie rozdziały. Wstęp wprowadza bardzo dobrze w biogeografię badanej populacji Taiwanu, problemy demograficzne i stan wiedzy o czynnikach determinujących stan zdrowia noworodków, czyli zakres zainteresowań rozprawy. Cele pracy przedstawione na 9 stronach poprawne lecz mało syntetyczne (154 cele szczegółowe). Opis wyników konsekwentnie podążał na ponad 700 stronach za sformułowanymi celami. W dyskusji Autorka na tle głównie obcojęzycznego piśmiennictwa pochodzącego przeważnie z ostatniego dwudziestolecia, kolejno omawia wiedzę na temat uwarunkowań istotnych dla wieku około urodzeniowego. Wnioski mają głównie charakter podsumowania. Wobec mnogości analiz przeprowadzonych w rozprawie wnioski oceniam jako skromne, brak wskazania na elementy nowatorskie

Wszystkie wyniki analiz rozprawy w tym jedno i dwucechowe związki między uwarunkowaniami cech noworodków, utworzyły solidną potencjalną podstawę do dalszych wielocephowych analiz w dalszych opracowaniach zebranego i opisanego materiału badania.

2. **Wartość merytoryczna rozprawy**

(umiejętność wprowadzenia w tematykę badawczą i jasność sformułowanych hipotez badawczych, dobór metod badawczych i narzędzi statystycznych do analizy danych, sposób przedstawienia wyników, krytyczna analiza wyników i umiejętność ich interpretacji na tle literatury przedmiotu, jasność i poprawność wniosków) (25-200 słów):

Podstawą rozprawy są wiarygodne dane na podstawie których mgr Chmielowska przeprowadziła liczne, szczegółowe i poprawne analizy statystyczne. Wyniki są przedstawione w postaci czytelnych tabel i wielu poglądowych rycin. Wyniki zostały dobrze przedyskutowane w oparciu o sensowne piśmiennictwo. Wartość merytoryczną oceniam jako znaczną, gdyż badanie Kandydatki uznaję za bardzo dobre badanie typu obserwacyjnego, niezbędnego jako podstawa do stawiania dalszych hipotez i do rozwiązywania szczegółowych problemów naukowych.

Wyniki wielu analiz rozprawy, oprócz rutynowych współczynników uwzględnianych w statystykach medycznych, opisujących żywe urodzenia i mierniki umieralności, wnoszą interesujące nowe informacje poznawcze, do których między innymi zaliczam nietypowo wysoką wtórną proporcję płci oraz sezonowe wahania w urodzeniowej masie ciała i częstości martwych i żywych urodzeń.

3. **Poprawność redakcyjna rozprawy**

(układ pracy, jasność stylu, szata graficzna itp.) (25-200 słów):

Rozprawa ma czytelny układ, dobre opracowanie edytorskie mimo obszerności tekstu, tabel i rycin. Cytowania, rozplanowanie tekstu, szata graficzna staranne i klarowne. Słownictwo i staranność edytorska zasługujące na pochwałę.

4. **Uwagi krytyczne**

Nie znalazłam w rozprawie uzasadnienia dlaczego kandydatka wybrała populację noworodków z Taiwanu za przedmiot swoich badań.

We wstępie podczas omawiania wpływu czynników genetycznych przyjęty przez Autorkę podział (m.in na tzw. czynniki paragenetyczne) odbieram jako podział archaiczny wobec osiągnięć genetyki po roku 2000. Przy omawianiu sezonowości urodzeń, pominięcie roli promieniowania słonecznego jako źródła witaminy D w klimacie Taiwanu moim zdaniem wymaga uzupełnienia w przyszłej publikacji.

Wniosek nr 7 który mówi o utworzeniu siatek centylowych do oceny czy urodzone dziecko ma normalną masę ciała jest moim zdaniem nieuzasadniony, jeśli Autorka nie wykluczyła z próby dzieci z patologiami (np. urodzeń martwych, z trisomią 21, z makrosomią itp.). Po wykluczeniu takich przypadków można dopiero mówić o tym jaką masę ciała można uznać za normę i jaką noworodki powinny mieć. Norma powinna mówić jak ma być, a nie jak jest.

5. **Ocena końcowa**(uzasadnienie 25-200 słów):

Podsumowując całość rozprawy mgr Ewy Chmielowskiej stwierdzam, że Jej rozprawa spełniła formalne wymogi przyjęte dla rozpraw doktorskich. Krytyczne uwagi nie umniejszają wartości rozprawy wobec jej kompleksowego zakresu.

W mojej opinii, rozprawa doktorska Kandydatki p.t. : „ *Analiza wybranych parametrów stanu około urodzeniowego noworodków urodzonych w Republice Chińskiej w latach 2001-2009* „ w pełnym zakresie spełnia kryteria stawiane przed rozprawami na stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk biologicznych. Badanie i przeprowadzone analizy statystyczne nie wzbudzają wątpliwości naukowych, napisana rozprawa jest przykładem solidnego, wiarygodnego badania obserwacyjnego posiadającego walory poznawcze. Mgr Ewa Chmielowska udowodniła że potrafi zdobywać naukowy materiał badawczy, wniosła nową wiedzę z odległych etnicznych rejonów świata do przedmiotu rozprawy. Kandydatka utworzyła dla siebie pole badawcze do wielu dalszych rozwiązań, hipotez i prac naukowych.

Ja, niżej podpisany stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska mgr EWY CHMIELOWSKIEJ spełnia warunki określone w art. 13.1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65 poz. 595 z późn. zmianami) i wnioskuję do Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie o dopuszczenie mgr EWY CHMIELOWSKIEJ do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

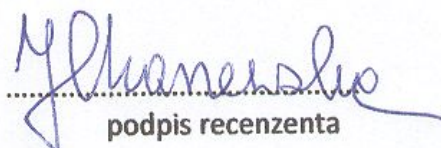
TAK/~~NIE~~

Ja, niżej podpisany wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.
Uzasadnienie wniosku (25-200 słów)

~~TAK~~/NIE

30.08.2018

.....
data sporządzenia recenzji

podpis recenzenta

INFORMACJE DLA RECENZENTA:

1. Informacja o wymogach Rady jednostki dotycząca konstrukcji rozprawy doktorskiej link do strony: <http://www.wb.uj.edu.pl/stopnie-tytuly/doktoraty>
2. Po obronie rozprawy doktorskiej Komisja doktorska przedstawia Radzie jednostki organizacyjnej przeprowadzającej przewód doktorski ocenę publicznej obrony oraz projekt uchwały w sprawie nadania kandydatowi stopnia doktora.
3. Proszę o przesłanie elektronicznej wersji recenzji na adres:
wydzial.biologii@uj.edu.pl